

DOKTORENS BORD

FRA POLICY TIL PRAKSIS: OPERATIONALISERING AF TRYGHEDSPOLITIK

En etnografi om politi- og sikkerhedsarbejde i Danmark

ANNA BRÆMER WARBURG

Hvad betyder det for politi- og sikkerhedsarbejde i praksis, når politiske initiativer i stigende grad er karakteriseret af et fokus på at øge borgernes tryghed i Danmark? Det undersøger jeg i min afhandling „Policing Safety Politics. An Ethnography of Everyday Policing in Denmark“ (2023). På baggrund af syv måneders etnografisk feltarbejde hos en jysk politikreds og det jødiske samfund i København sætter afhandlingen fokus på tre forskellige politiske dagsordener inden for rets- og sikkerhedspolitik, der alle er præget af en række tryghedsskabende initiativer. Disse består af nærhed mellem politi og borgere, migration og terrorbekæmpelse. Hver især udfoldes de i afhandlingens artikler, der følger udmøntningen af tryghedsskabende indsatser fra policyniveau til politiets hverdagspraksisser på gadeplan, samt hvordan disse opfattes af politi og borgere. Herigennem argumenterer afhandlingen, at politiet er blevet et instrument til at udføre politiske visioner af tryghed, der ofte er afkoblet praksis, hvilket resulterer i performative praksisser og i sidste ende udhuler politiarbejdets værdi. På trods af tvetydige effekter skaber det stadig nogen værdi hos borgere i form af oplevet tryghed.

Danmark er karakteriseret af historisk lav kriminalitet, høj tillid til politiet og et højt niveau af tryghed blandt befolkningen. Derfor kan det virke paradoksalt, at der over det seneste årti er sket en eskalering af, hvad jeg i afhandlingen introducerer som *tryghedspolitik*. Det er et begreb, der dækker over, at ideen om tryghed er blevet et centralt politisk redskab og en måde at føre politik på, der er med til at legitimere og fremme politiske dagsordener. Borgernes tryghed er blevet et mål i sig selv. Tendensen gør sig særligt gældende inden for rets- og sikkerhedspolitik, hvor et væld af nye lovpakker først og fremmest har til formål at øge borgernes tryghed. På gadeplan operationaliseres det gennem et politi, der er tæt på borgerne, synligt og klar til at gribe ind. Flere patruljebiler på gaderne, etablering af nærpolitistationer i landområder, politiheste på Strø-

get, mobile politistationer i udsatte boligområder, bevogtning ved grænsen og potentielle terrormål. Dét er politiske visioner af tryghed.

Imidlertid demonstrerer afhandlingen, at der sker et sammenstød mellem policy og praksis, hvor tryghedsskabende indsatser ofte er i direkte strid med policylogikker. Et mål om øget synlighed resulterer i patruljering i områder, hvor der tilsyneladende aldrig sker noget. Omkring asylcentre bruger patruljer timevis på øde landeveje, fordi der skal føres tilsyn flere gange dagligt – en opgave, der af betjente ironisk omtales som en tjans, de “vinder” til morgenbriefingen, og mere seriøst, hvor „politifagligheden forsvinder“. Eller et mål om at bringe politiet tættere på borgerne ender med nye nærpolitistationer uden borgerhenvendelser. Nogle steder sker der endda en skævvridning af ressourcer på baggrund af et politisk mandat om nærhed mellem politi og borgere. „[Landområderne] får flere muskler end byerne i forhold til antal beboere og sager,“ ifølge en politileder. „Der er brug for ressourcer i byerne, hvor der er flere kriminalitetsrelaterede anmeldelser. Det harmonerer ikke med virkeligheden.“

Ved at sætte fokus på politiets hverdagsarbejde viser afhandlingen, at der opstår spændinger, når tryghedspolitik omsættes til praksis. På den ene side bliver tryghedspolitikens institutionelle krav til politiledelsen primært et spørgsmål om at løse operative driftsopgaver, selvom de anfægter effekterne heraf. På den anden side efterlader operationaliseringen af tryghedspolitik ofte politibetjentene med et tab af mening, der får dem til at sætte spørgsmålstejn ved deres professionelle selvforståelse og værdien af deres arbejde.

Afhandlingen er resultatet af et anvendt og policyrelevant ph.d.-projekt, der har til formål at skabe viden til såvel praktikere som beslutningstagere. Gennem projektforløbet har jeg blandt andet haft et forskningssamarbejde med politiet. Teoretisk trækker afhandlingen på litteratur på tværs af antropologi, kriminologi og kritiske sikkerhedsstudier, der vægter koblingen mellem policy og praksis. Udover at skrive sig ind i nyere etnografiske studier om politiarbejde bidrager den konceptuelt til en bedre forståelse af relationen mellem affekt, politik og politi- og sikkerhedsarbejde. Afhandlingen belyser, hvad det reelt vil sige, når politiske visioner og institutionelle logikker bundet op på affekt – tryghed i en dansk kontekst – omsættes til praksis. En af hovedkonklusionerne er, at der er behov for øget, kritisk opmærksomhed på den rolle, affekt indtager politisk, de implikationer, det kan have i praksis, og ikke mindst hvad det betyder for vores forståelse af politi- og sikkerhedsarbejde. Et overdrevet, politisk fokus på borgernes tryghed medfører ikke blot ineffektiv ressourceanvendelse, og at andre vigtige indsatsområder forbigås; man risikerer også urealistisk, høje forventninger fra borgere til, hvad fremtidens politi- og sikkerhedsarbejde bør være.

Note

Forsvar 29. september 2023. Afdeling for Antropologi, Aarhus Universitet.